

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Meşină
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de C.Ho.
Editura Tipo MC, Oradea - 2020

1

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889
ISSN-L 2734 -6889

CONTRIBUȚIA ARMATEI ROMÂNIEI ȘI A ELITELOR LA APĂRAREA
ȘI RECUNOAȘTEREA INTERNAȚIONALĂ A MARIILOR UNIRI (1919-1920)

Academia Română
Statul Major al Apărării
Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I”,
Filiala Iași

CONTRIBUȚIA ARMATEI ROMÂNIEI ȘI A ELITELOR LA APĂRAREA ȘI RECUNOAȘTEREA INTERNAȚIONALĂ A MARIILOR UNIRI (1919-1920)

ION I.C. BRĂȚIANU

„In chestiunile cele mari, in cele de ordin moral care stăpănesc viitorul unui neam, de care sunt legate interesele lui supreme de onoare și naționalitate, nu pot fi prețuri de tocmeală, nu pot fi motive de oportunitate ca să te hotărăști a le compromite, coborându-te de pe tărâmul înalt și sigur al principiilor. Oricare ar fi vicisitudinile zilelor și anilor, oricare ar fi durata lor, vine ora răsplatei.”

editura militară

Evenimentul crucial al vieții internaționale în primul an după război a fost Conferința de pace de la Paris, care și-a început lucrările la 18 ianuarie 1919. În suta de ani care a trecut de la acest areopag al păcii mondiale s-a acumulat o enormă istoriografie, cu puncte de vedere dintre cele mai diverse. Cum se știe prea bine, dezbaterile din cadrul Conferinței nu au avut la bază principiul egalității statelor, marile puteri învingătoare fiind cele care au decis în toate problemele aflate pe agendă.

România s-a confruntat cu dificultăți majore pe timpul conferinței, cauza principală fiind ieșirea din război și încheierea păcii de la București cu Puterile Centrale. S-a încălcat, astfel, articolul 5 al Convenției politice dintre România și Antanta, semnată la 4/17 august 1916, care prevedea: „Franța, Marea Britanie, Italia și Rusia pe de o parte, și România pe de altă parte, se angajează să nu încheie pace separată sau pace generală decât împreună și în același timp”.

Cele trei mari puteri occidentale nu au fost de acord cu gestul României, deși ea se confrunta cu o situație excepțional de grea, recunoscută în particular, reproșându-i-se încălcarea unui angajament asumat. Reintrarea ei în război și operațiile ulterioare au creat unele premise pentru ca poziția României să se îmbunătățească, dar asperitățile dintre ea și aliați nu au dispărut, mai ales că SUA intrase în război la 6 aprilie 1917 fără să fie semnatară a convenției din august 1916. În plus, Washingtonul, prin vocea președintelui W. Wilson a venit cu o nouă filosofie asupra relațiilor internaționale, prin care se repudia diplomația secretă practică de țările Antantei în cursul războiului.

O primă dificultate majoră a fost acceptarea la conferință a României din postura de stat aliat. După multe demersuri, marile puteri au dat curs solicitării Bucureștilor, delegația română condusă de Ion I.C. Brătianu luând parte la lucrări. Desigur, nu pe bază de egalitate, României oferindu-i-se doar două locuri.

Cea mai controversată problemă, care a și generat aprige confruntări între delegația română și conclavul conferinței, a fost valabilitatea convenției din august 1916. Premierul român a apărut cu toate puterile documentul, cerând ca el să reprezinte singura bază de discuție. Marii aliați nu au fost de acord cu această perspectivă, în discuție fiind Banatul, prevăzut a reveni României, dar revendicat și de noul Regat al sârbilor, croaților și slovenilor. La aceasta se adăuga și problema Basarabiei.

Delegația română s-a aflat în divergență cu marii aliați și pe alte probleme, cum ar fi: tratatul privind minoritățile, pendinte de cel cu Austria; ofensiva trupelor române împotriva armatei roșii ungare; retragerea militarilor români de pe teritoriul ungar, intrarea administrației românești în regiunea Dobrogei de sud; controlul resurselor românești, cu deosebire a petrolului etc.

Cu toate aceste dispute, Conferința de pace de la Paris a dat recunoaștere juridică internațională actelor de unire cu țara de la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia. Românii își vedeau astfel împlinit un obiectiv fundamental pentru care acționaseră stăruitor în deceniile anterioare și pentru care luptaseră din greu în anii 1916-1919.